



# Lichaamsdonatie

## Leidraad voor donors

***De laatste wilsbeschikking van een donor die zijn/haar lichaam afstaat voor plastinatie is geen contract maar een levend testament dat elk der partijen te allen tijde en zonder opgave van reden kan herroepen. Er zijn geen kosten verbonden aan het schenken van een lichaam, maar donors of hun nabestaanden ontvangen hiervoor ook geen enkele financiële vergoeding. Het Institut für Plastination (IfP) kan het lichaam juridisch niet opeisen, maar is ook niet wettelijk verplicht om het lichaam te aanvaarden.***

## Hoe kunt u uw lichaam schenken voor plastinatie

- (1) Lees de informatiebrochure, *Lichaamsdonatie voor plastinatie (alleen verkrijgbaar in het Engels, Duits, en Frans)*, aandachtig door en laat het ook door uw naaste verwanten en intieme vrienden lezen zodat zij op de hoogte zijn van uw wensen.
- (2) Vul het '*Instemmingsformulier voor de donor – Uw lichaam schenken voor plastinatie*' in tweevoud in, onderteken beide exemplaren en stuur deze terug naar het adres dat vermeld staat op het formulier.
- (3) Als u de kans groot acht dat uw nabestaanden afkeurend staan tegenover het afstaan van uw lichaam dan dient uw handtekening op beide formulieren notarieel te worden bekrachtigd.
- (4) Wij zullen de formulieren kontrasigneren en één exemplaar aan u laten terugbezorgen ter bevestiging van uw intentie. U dient dit formulier te bewaren bij uw persoonlijke documenten of het aan een aangestelde uitvoerder of arts in veilige bewaring te geven. U zult ook een legitimatiebewijs van lichaamsdonatie ontvangen. Wij bevelen u ten slotte ten stelligste aan om uw donorbewijs altijd bij u te houden.

Als u een lichaamsdonor bent geworden dient u uw naaste familieleden op de hoogte te brengen van uw beslissing zodat deze uw lichaam snel na uw overlijden naar het IfP kunnen overbrengen. Voor deze taak kunt u een beroep doen op familieleden, intieme vrienden of een arts uit de eerstelijnsgezondheidszorg.

# Procedures en overbrenging van het lichaam naar Duitsland

Hieronder volgt algemene basisinformatie over de procedures voor lichaamsdonatie in Europa en andere delen van de wereld, met uitzondering van Noord- en Zuid-Amerika. Specifieke wetten en procedures zullen van land tot land verschillen.

Na uw overlijden dienen uw naaste familieleden, de uitvoerder, het ziekenhuispersoneel of de persoon die werd aangesteld om de nodige beschikkingen voor u te treffen:

- Uw arts of de plaatselijke lijkschouwer op de hoogte te brengen.
- Onmiddellijk een plaatselijk mortuarium te waarschuwen om het vervoer naar het IfP te coördineren.
- Het overleden lichaam zo koel mogelijk te bewaren totdat, totdat het wordt opgehaald.

Het is de taak van de nabestaanden het vervoer naar Duitsland te regelen en te betalen. Indien nodig kan het IfP het mortuarium helpen, maar het IfP zal het transport van het lichaam niet zelf leiden. Zodra het lichaam in Duitsland is aangekomen voorziet het IfP in een gratis ophaaldienst vanuit elke stad naar onze plastinatieafdeling. Het lichaam kan enkel worden vervoerd nadat het overlijden met bewijsstukken is gestaafd en geregistreerd volgens alle wettelijke voorwaarden. Het mortuarium dat het vervoer regelt, kan ook helpen bij het vervullen van al die voorwaarden, zoals het invullen van de nodige formulieren om een overlijdensakte te verkrijgen en andere verplichte documentatie in uw land, staat of provincie te verzorgen.

Er moet een overlijdensakte aangevraagd worden, ondertekend door een arts met vermelding van de doodsoorzaak, gewoonlijk in de provincie of het district waar de persoon overleden is of waar het lichaam gevonden is. Een lijkschouwer zal een verklaring van overlijden opstellen en de vergunning tot beschikking verlenen.

De donor moet zelf iemand aanstellen om al deze verplichtingen na te komen. De stappen die de door u aangestelde persoon moet ondernemen, alsook de verplichte bewijsstukken, worden uitvoerig beschreven in de 'Leidraad voor de nabestaanden'. Hij of zij moet toegang hebben tot de volgende documenten:

- Een origineel of eensluidend afschrift van uw geboorteakte.
- Een origineel of eensluidend afschrift van uw huwelijks- en/of scheidingsakte(n).
- Indien van toepassing, een document waarbij de vermelde persoon gemachtigd wordt om een overlijdensakte aan te vragen.  
Dit is verplicht als de aangestelde persoon geen familielid is.

In de meeste landen, met uitzondering van enkele Europese landen, moet het lichaam vóór het vervoer volgens de richtlijnen van het IfP gebalsemd worden. Het mortuarium dat bij de procedure helpt, dient bij het IfP de nodige richtlijnen voor het balsemen op te vragen.

Naast de overlijdensakte zal men ook een internationale 'toe tag' (kartonnen etiket aan de grote teen) nodig hebben. De 'toe tag' wordt enkel verstrekt nadat het lichaam in een zinken kist is verzegeld. De bevoegde verantwoordelijke arts dient de verzegeling goed te keuren. Het mortuarium kan vervolgens helpen bij het vervoer van het lichaam over de grenzen heen.

## Andere formulieren

Het is nuttig voor onderwijs- en onderzoeksdoeleinden dat het IfP toestemming heeft inzage te nemen in het medisch dossier van de overleden lichaamsdonoren. Er kunnen ook aanzienlijk betere conserveringsresultaten worden bereikt als men op de hoogte is van de bijzonderheden ten aanzien van het type en de voortgang van de aandoening(en), indien van toepassing. Het is bijgevolg nuttig voor ons als we beschikken over de naam en het adres van de arts uit de eerstelijnsgezondheidszorg die de overledene voor het laatst heeft verzorgd en over afschriften van het medisch dossier (met inbegrip van röntgenfoto's). Als u ermee instemt om die beschikbaar te stellen, dient u het IfP daarvoor dienovereenkomstig schriftelijk te machtigen. Het formulier dat u daarvoor moet invullen zit bij de documenten voor de lichaamsdonors. U kunt ons uiteraard bij leven al kopieën van uw medisch dossier doen toekomen. U kunt er zeker van zijn u dat wij de vertrouwelijkheid van die documenten zullen respecteren.

## Noodzakelijke voorwaarden om een gedoneerd lichaam te aanvaarden

- (1) U moet een natuurlijke dood gestorven zijn, dat wil zeggen geen dood veroorzaakt door geweld.
- (2) Uw schriftelijke instemming ('Instemming van de donor') moet worden ingediend. Deze instemming bevat een verklaring van afstand van begrafenis.
- (3) Het lichaam moet grotendeels intact zijn, d.w.z. er mag geen autopsie zijn uitgevoerd in een instituut voor pathologie of gerechtelijke geneeskunde. Het IfP kan ook geen lichamen aanvaarden die door een ongeluk zwaargewond zijn geraakt. In geval van een dodelijk ongeluk zal het lichaam van de overledene opgeëist worden door de overheid en zal in haar opdracht een autopsie uitgevoerd worden in een instituut voor gerechtelijke geneeskunde. Dat is in het algemeen noodzakelijk als er problemen rijzen inzake aansprakelijkheid en verzekeringsclaims.

Gevorderde leeftijd of aandoeningen van welke aard ook, vormen **geen** belemmering om een lichaam te doneren. Voor ons is elk gedoneerd lichaam een waardevolle anatomische schat op zich.

Als u een orgaandonor bent, sluit dat ook in **geen** enkel geval lichaamsdonatie voor plastinatie uit. Aangezien orgaandonaties levens kunnen redden of in stand houden, hebben die voorrang op lichaamsdonaties. Zelfs nadat individuele organen zijn weggenomen, zal het lichaam nog geschikt zijn voor plastinatie, op voorwaarde dat het onmiddellijk na de orgaanverwijdering naar het IfP wordt overgebracht.

De amputatie van individuele ledematen staat plastinatie **evenmin** in de weg.

Als het lichaam een besmettelijke ziekte heeft (zoals hiv of hepatitis), zal het IfP geval per geval beslissen of het het gedoneerde lichaam al dan niet zal aanvaarden. In zulk geval is het absoluut noodzakelijk dat het IfP daarover wordt geïnformeerd voordat het lichaam wordt vervoerd.

## Kosten

Het IfP rekent geen kosten aan voor lichaamsdonatie. Er zijn geen begrafeniskosten en uiteraard ook geen onderhoudskosten voor een graf.

Er zullen kosten zijn voor het opstellen van de overlijdensakte; voor het invriezen van het lichaam totdat het wordt opgehaald, indien nodig; voor het vervoer van het lichaam naar Duitsland, en voor een herdenkingsdienst, indien gewenst. Die kosten zijn voor rekening van de nabestaanden van de lichaamsdonor.

**Wij zullen graag alle andere mogelijke  
vragen beantwoorden.**

### **In Duitsland en de rest van de wereld**

(behalve Noord- en Zuid-Amerika)

Postadres: Rathausstraße 11, 69126 Heidelberg, Duitsland

E-mail: [bodydonation-ifp@plastination.com](mailto:bodydonation-ifp@plastination.com)

Tel.: **+49 (0) 6221-3311-50**

(op werkdagen tussen 9 en 16 uur)

of: **+49 (0) 160-7455188**

(voor dringende vragen buiten kantoortijd)

Fax: **+49 (0) 6221-3311-45**

